

ERITYISRUOKAVALIO KOULUSSA JA PÄIVÄKODISSA

– Tiedote vanhemmille

Lasten erityisruokavalioiden tarjoamisen edellytyksenä ovat terveydelliset, eettiset tai uskonnolliset syyt. Allergia- ja muiden erityisruokavalioiden toteutus sujuu parhaiten yhteistyössä kodin, terveydenhuollon ja ruokapalveluiden kanssa. Jokaisella yhteistyötaholla on omat tehtävänsä, joita esitellään tässä tiedotteessa. Kaavin kunnassa siirrymme vuoden 2018 alusta tähän uuteen toimintamalliin.

Koti

Ruoka-aineallergia

- Mikäli ruoka-aine aiheuttaa lieviä oireita, ei tarvita erityisruokavaliota allergian vuoksi. Tällaisissa tapauksissa siedättäminen eli oireita aiheuttavan ruoka-aineen säännöllinen tarjoaminen kehittää sietokykyä ruokaa kohtaan.
- Kun lapsella on todettu ruoka-aineallergia, joka aiheuttaa merkittäviä tai hengenvaarallisia oireita (esim. laaja-alainen hankala ihottuma, ripuli, hengitysvaikeus, yleistilan heikkeneminen), tarvitaan erityisruokavalio.
- Siitepölyallergian aiheuttama ruokaan liittyvä suun kutina ei ole vaarallista.
- Erityisruokavalioilmoitus täytetään/tarkistetaan terveydenhoitajan kanssa terveystarkastusten yhteydessä tai erityisruokavaliion tarpeen ilmaantuessa/muuttuessa.
- Erityisruokavalioilmoitus voidaan tulostaa Kaavin kunnan sivuilta. Lomakkeita saa myös neuvolasta ja kouluterveydenhoitajalta.

Keliakia ja diabetes

- Huoltaja täyttää terveydenhoitajan kanssa erityisruokavalioilmoituksen lapsen keliakia- tai diabetesruokavaliion tarpeesta. Ilmoitus on voimassa pysyvästi.

Laktoosi-intoleranssi

- Ruoka valmistetaan pääsääntöisesti tavallisena (laktoosillisena), jotkut ruoat ovat laktoosittomia. Mikäli lapsi tarvitsee laktoosittoman ruokavaliion tai pelkäästään ruokajuomaksi laktoosittoman maitojuoman, siitä ilmoitetaan erityisruokavalioilmoituksella.

Kasvisruokavalio ja ruokavaliiorajoitukset uskonnollisista syistä

- Huoltaja täyttää terveydenhoitajan kanssa erityisruokavalioilmoituksen lapsen kasvisruokavaliion tarpeesta tai uskonnollisista syistä johtuvista ruokavaliiorajoituksista. Mikäli ruokavaliion tarpeeseen tulee muutoksia, huoltaja ilmoittaa niistä terveydenhoitajalle.

Kaikkien erityisruokavalioiden osalta

- Huoltaja informoi opettajaa/päiväkodin henkilökuntaa lapsen erityisruokavaliosta, kun erityisruokavalioilmoitus on ensin tehty terveydenhoitajan kanssa.
- Ennakkoon tiedetty poissaolo ilmoitetaan koulun keittiöön.

Kouluterveydenhoitaja/neuvolaterveydenhoitaja

- Täyttää huoltajan kanssa erityisruokavalioilmoituksen.
- Terveydenhoitaja tekee erityisruokavaliotodistuksen päivähoitoa/koulua varten lukuvuodeksi kerrallaan viimeistään elokuussa. Uusi todistus laaditaan tarvittaessa kesken vuotta, jos vanhemmat ilmoittavat muutoksista ruokavaliossa.
- Arvioi allergiaruokavalion jatkamisen tarpeellisuutta yhdessä huoltajan kanssa terveystarkastusten yhteydessä.
- Antaa tarvittaessa ohjausta allergiaruokavalion toteutukseen/purkamiseen.
- Toimittaa erityisruokavalioilmoitukset keittiöön ruokapalveluesimiehelle.
- Tekee tarvittaessa lähetteen avopediatrian poliklinikalle ja/tai ravitsemussuunnittelijan vastaanotolle.
- Keskustelee huoltajan kanssa erityisruokavalion tarpeellisuudesta mikäli lapsi jättää toistetusti syömättä valmistetun aterian.
- Terveydenhoitaja antaa tarvittaessa väliaikaisen todistuksen määräajaksi, kun lapsella kokeillaan diagnosiin pääsemiseksi jotain erityisruokavaliota.

Koululääkäri/neuvolalääkäri

- Voi tarvittaessa auttaa erityisruokavalioihin liittyvissä kysymyksissä.

Opettaja/lastentarhaopettaja

- Tulee saada huoltajalta tieto lapsen erityisruokavaliosta.
- Voi tarvittaessa ohjata terveydenhoitajan vastaanotolle.

Ruokapalvelut

- Kokki tai dieetikokki valmistaa erityisruokavalion mukaiset ateriat.
- Keittiöhenkilökunta sopii koululaisen kanssa, mistä ruoka haetaan.
- Keittiöhenkilökunta ilmoittaa kouluterveydenhoitajalle niistä erityisruokavaliosta, joita lapsi ei ole koulussa kahteen viikkoon syönyt. Jos asiaan ei saada selvyyttä, erityisruokavalion valmistaminen lopetetaan.

Kaavin kunnan puolesta

Lasse Kostilainen, Mervi Virtanen, Anu Toivanen ja Suska Kulju